

21 勤儉較有底，浪費不成家

細漢的時陣，
Sè-hàn ê sî-tsūn,

阮做人小弟、小妹的，
guán tsò lāng sió-tī, sió-muē--ê,

攏著愛袂阿兄、阿姊抑是別人袂穿
得的衫仔褲來穿。
lóng tiòh-ài khioh a-
hiann, a-tsí iáh-sī pát-
lāng bē tshīng tit ê sann-
á-khò lāi tshīng.

無細膩，
Bô-sè-jī,

若予阿母看著阮無歡喜的表情，
nā hōo a-bú khuànn-tiòh
guán bô huann-hí ê piáu-
tsing,

伊就會笑笑仔共阮講：「勤儉較有
底，浪費不成家。」
I tō ē tshiò-tshiò-á kā
guán kóng: "Khîn-khiām
khah ū té, lōng-huì put
sīng ka."

儉慣勢了後，
Khiām kuàn-sì liáu-āu,

等我大漢開始上班，
tán guá tuā-hàn khai-sí
siōng-pan,

第一擺領著薪水，
tē-it pái niá tiòh sin-
suí,

嘛毋甘買新衫來穿，
mā m̄-kam bé sin sann lāi
tshīng,

猶是穿阿姊的舊衫去上班。
iáu sī tshīng a-tsí ê kū
sann khi siōng-pan.

阿母看著，
A-bú khuànn--tiòh,

可能心內替我毋甘，
khó-līng sim-lāi thè guá
m̄-kam,

問我講：「你一直穿人的舊衫，
m̄ng guá kóng: "Lí it-tit
tshīng lāng ê kū sann,

心肝頭攏袂艱苦喔？」
sim-kuann-thâu lóng bē
kan-khóo --ooh?"

我煞戇戇仔共應講：「袂啊，按呢
較環保啊。
Guá suah gōng-gōng-á kā
ìng kóng: "Bē --ah, án-ne
khah khuân-pó --ah.

你毋是定定咧講，
Lí m̄ sī tiānn-tiānn teh
kóng,

勤儉較有底，
khîn-khiām khah ū té,

浪費不成家。」
lōng-huì put sîng ka.”

阿母聽我按呢講，
A-bú thiann guá án-ne
kóng,

煞歹勢甲面仔紅紅，
suah pháinn-sè kah bîn-á
âng-âng,

笑笑仔講：「彼は往過，
tshiò-tshiò-á kóng: “He sī
íng-kuè,

我恰恁老爸薪水有限，
guá kah lín lāu-pē sîn-suí
iú-hân,

閣愛飼恁一大陣囡仔，
koh ài tshī lín tsit tuā
tīn gín-á,

毋才按呢講。
m̄-tsiāh án-ne kóng.

這馬無全款矣，
Tsit-má bô kâng-khuán
--ah,

你家己會曉趁錢，
lí ka-kī ē-hiáu thàn-
tsînn,

會使買寡婿衫來穿，
ē-sái bé kuá suí sann lâi

tshīng,

毋免閣穿人的舊衫矣啦！」
m̄-bián koh tshīng lāng ē
kū sann --ah --lah!”

聽阿母按呢講，
Thiann a-bú án-ne kóng,

煞換我替阮爸母感覺毋甘心酸酸。
suah uānn guá thè guán pē-
bú kám-kak m̄-kam sim-sng-
sng.

阿爸、阿母嘛足少共家己買衫仔褲。
A-pah, a-bú mā tsiok tsió
kā ka-kī bé sann-á-khò.

開 in 的衫仔櫥共看覓，
Khui in ê sann-á-tû kā
khuànn-māi,

清彩一領衫提出來都有二、三十年的歷史。
tshìn-tshái tsit niá sann
thèh--tshut-lâi to ū jī,
sann-tsáp nī ē lîk-sú.

彼年，
Hit nī,

我趁母親節，
guá thàn Bú-tshìn-tseh,

買一軀新衫送予阿母。
bé tsit su sîn sann sàng
hōo a-bú.

伊足歡喜，
I tsiok huann-hí，

毋過嘛是𪗇𪗇唸，
m̄-koh mā sī sèh-sèh-liām，

叫我莫遐討債。
kiò guá mài hiah thó-tsè.

我就刁意故共伊弄講：「你免煩惱
啦！
Guá tō thiau-ì-kòo kā i
lāng kóng: “Lí bián huân-
lô --lah!

我知，
Guá tsai，

勤儉較有底，
khîn-khiām khah ū té，

浪費不成家嘛。」
lōng-huì put sîng ka
--mah.”

阿母那笑那講：「諄，你這個囡仔
乎，
A-bú ná tshiò ná kóng:
“Hooh, lí tsit ê gín-á
--honnh,

當時學甲遮爾仔無大無細矣！」
tang-sî òh kah tsiah-nī-á
bô tuā bô sè --ah!”

閣順繼伸手偷偷仔共我的尻川𪗇捻
一下。
koh sūn-suà tshun-tshiú
thau-thau-á kā guá ê kha-

tshng-phué liàm --tsit-ê.

喔，
Ooh，

足疼的呢！
tsiok thiànn--ê --neh!

阿母的手頭實在有夠重的。
A-bú ê tshiú-thâu sít-tsāi
ū-kàu tāng--ê.

講正經的，
Kóng tsìng-king--ê，

靠山山會崩，
khò suann suann ē pang，

靠水水會焦，
khò tsuí tsuí ē ta，

開錢猶是愛會曉攞節，
khai-tsînn iáu sī ài ē-
hiáu tsún-tsai，

儉儉仔開，
khiām-khiām-á khai，

較實在。
kha sít-tsāi.

雖然我無尻川鬥柄——好額的爸母，
Sui-jiân guá bô kha-tshng
tàu pènn— hó-giáh ê pē-
bú，

毋過我真感謝阿爸、阿母對我的管

教，
m̄-koh guá tsin kám-siā a-
pah, a-bú tuì guá ê kuán-
kà,

培養我正確勤儉的觀念，
puê-ióng guá tsing-khak
khin-khiām ê kuan-liām,

無染著討債的歹習慣。
bô jiám-tiòh thó-tsè ê
pháinn sip-kuàn.

咱人若是開錢若開水，
Lán lâng nā-sī khai-tsinn
nā khai tsuí,

就親像坐著破產的直達快車，
tō tshin-tshiūnn tsē--tiòh
phò-sán ê tít-tát khuài-
tshia,

落尾可能會散甲有路無厝，
lòh-bué khó-lîng ē suann
kah ū lōo bô tshù,

戶口簿仔只好吊佇電火柱。

hōo-kháu phōo-á tsí-hó
tiàu tī tiān-hué-thiâu.

成家立業了後，
Sîng-ka-lîp-giáp liáu-âu,

我嘛是按呢「加減趁，較袂散；
guá mā sī án-ne “Ke-kiám
thàn, khah bē sà;

加減拚，
ke-kiám khioh,

較省共人借。」
khah síng kā lâng tsioh.”

向望有一日會當恰阿母全款，
Ng-bāng ū-tsit-jit ē-tàng
kah a-bú kâng-khuán,

沓沓仔共這個家疊成山囉。
táuh-táuh-á kā tsit ê ke
thah síng suann --looh.